EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2025 12 17
COM(2025) 770 final

KOMISIJOS ATASKAITA EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI

dėl Inovacijų fondo įgyvendinimo 2024 m.

Turinys

1. Projektų portfelio indėlis siekiant ES poveikio klimatui neutralumo tikslų 2

2. 2024 m. įgyvendinimo etapai 4

2.1. Kvietimai teikti pasiūlymus dėl dotacijų 4

2.1.1. IF23 NZT kvietimo teikti pasiūlymus rezultatai 4

2.1.2. IF24 kvietimų teikti pasiūlymus paskelbimas 8

2.2. Aukcionai 9

2.2.1. IF23 aukciono rezultatai 9

2.2.2. IF24 aukciono paskelbimas 10

2.2.3. Paslauginiai aukcionai 10

2.3. Sąsajos su kitomis programomis 11

2.3.1. Europos investicijų bankas (EIB) 11

2.3.2. Europos strateginių technologijų platforma (STEP) 11

3. Inovacijų fondo portfelio padėtis 2024 m. 12

3.1. Kvietimo teikti pasiūlymus rezultatų apžvalga 12

3.2. Projekto parengtumas, įgyvendinimo padėtis ir sunkumai 13

3.3. Portfelis pagal sektorius 13

3.4. Geografinė pusiausvyra 16

3.5. ŠESD vengimas 19

4. Komunikacija ir matomumo didinimas 19

4.1. NKP tinklas 19

4.2. Inovacijų fondo ekspertų grupė ir suinteresuotųjų subjektų dalyvavimas 20

4.3. Dalijimasis žiniomis 20

4.4. Sėkmės istorijos 20

5. Išvada 21

Pagal ES ATLPS direktyvos 10a straipsnio 8 dalį, Europos Komisija Klimato kaitos komitetui kasmet privalo pateikti Inovacijų fondo (toliau – Fondas) įgyvendinimo ataskaitą. Fondo tikslas – visoje Europos ekonominėje erdvėje (EEE) pateikti sektorių, kuriems taikoma ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema (ES ATLPS), priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo sprendimų. Šia finansavimo priemone remiamas novatoriškų technologijų ir pavyzdinių projektų, kuriais ketinama gerokai sumažinti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) kiekį ir kuriais galima parodyti, kad švarios pramonės verslo modelis pasiteisina, diegimas. Ji parengta kaip Europos žaliojo kurso dalis ir pagal Paryžiaus susitarimo tikslus siekiant remti Europos perėjimą prie neutralaus poveikio klimatui ekonomikos, kartu didinant jos konkurencingumą.

Fondas remia projektus teikdamas fiksuotosios sumos dotacijas (reguliarios dotacijos) ir vienetinius įnašus (aukcionai).

Šioje ataskaitoje, kuri apima Fondo veiklą nuo 2024 m. sausio 1 d. iki gruodžio 31 d., išsamiai aprašomas projektams skirtų lėšų paskirstymas pagal sektorius ir reikalavimus atitinkančias valstybes bei analizuojamas jų indėlis į ES politikos tikslų įgyvendinimą.

1. PROJEKTŲ PORTFELIO INDĖLIS SIEKIANT ES POVEIKIO KLIMATUI NEUTRALUMO TIKSLŲ

Žaliojo kurso pramonės planu siekiama padidinti Europos nulinio ŠESD balanso pramonės konkurencingumą, visų pirma taikant Poveikio klimatui neutralizavimo pramonės aktą, kuriame nustatyti nulinio ŠESD balanso pramonės pajėgumų tikslai ir kuriuo spartinamas tokių pajėgumų diegimas. Fondo tiesioginė parama šioms politikos kryptims teikiama sukūrus specialią švarių technologijų gamybos temą. Jai pagal IF23 NZT kvietimą teikti pasiūlymus iš Fondo biudžeto skirta 1,4 mlrd. EUR reguliarioms dotacijoms. Apskritai taip Fondo lėšomis remiamas tvirtas projektų, kuriais siekiama skatinti pagrindinių perėjimo prie neutralaus poveikio klimatui ekonomikos technologijų gamybą, portfelis ([1]). Pagal IF23 NZT kvietimą teikti pasiūlymus iš viso atrinkti 25 nauji švarių technologijų gamybos projektai, be 15 jau esamų projektų, skirtų energijos kaupimo, atsinaujinančiųjų išteklių energijos ir energijai imlių pramonės sektorių pagrindinių komponentų gamyklų kūrimui, statybai ir eksploatavimui.

(i) Su jais bendra Fondo parama ES nulinio ŠESD balanso gamybai ([2]) sieks 2,4 mlrd. EUR. Vykdant šiuos projektus siekiama įdiegti 8,1 GW per metus saulės fotovoltinės energijos gamybos pajėgumų ir 11,6 GW per metus elektrolizerių gamybos pajėgumų.

(ii) Nuo 2020 m. pramoninio anglies dioksido tvarkymui remti iš viso skirtas 41 inovacijų projektas ir daugiau kaip 5 mlrd. EUR iš Inovacijų fondo. Tai, be kita ko, apima iki 18,6 mln. tonų CO_2 surinkimo pajėgumų anglies dioksido surinkimo ir saugojimo (CCS) tikslais (kurie galėtų padėti pasiekti 37 proc. CO_2 įleidimo pajėgumo tikslo pagal Poveikio klimatui neutralizavimo pramonės aktą) ir iki 11,7 mln. tonų CO_2 įleidimo pajėgumų per metus (23 proc. CO_2 įleidimo pajėgumo tikslo pagal Poveikio klimatui neutralizavimo pramonės aktą).

Fondas taip pat padidins atsinaujinančiųjų išteklių energijos dalį elektros energijos rūšių derinyje ir padidins energetinį saugumą remdamas tikslinį technologijų diegimą, apibrėžtą persvarstytoje Atsinaujinančiųjų išteklių energijos direktyvoje, Europos vėjo energetikos veiksmų plane ir strategijoje, kuria siekiama įgyvendinti ES jūrų atsinaujinančiųjų išteklių energijos siekius.

([1]) Pagal kvietimą IF23 atrinkti projektai įtraukti į 2024 m. ataskaitą, nors jų susitarimai dėl dotacijų buvo pasirašyti 2025 m. pradžioje.

([2]) Inovacijų fondo sektorių, kuriuose gaminami atsinaujinančiųjų išteklių energijos, energijos kaupimo arba energijai imlios pramonės komponentai, projektai.

Įskaitant pagal IF23 kvietimą teikti pasiūlymus atrinktus projektus, Inovacijų fondo lėšomis remiama 11 vėjo energijos arba vėjo energijos įrangos gamybos projektų (suteikiant 375 mln. EUR pagalbą), 14 saulės energijos ir saulės energijos įrangos gamybos projektų (607 mln. EUR), penki hidroelektrinių ir vandenynų projektai (118 mln. EUR) ir vienas geoterminis projektas (92 mln. EUR).

Plane „REPowerEU“ pabrėžiama, kad vandenilis, pagamintas naudojant atsinaujinančiųjų išteklių elektros energiją, vadinamas RFNBO ([3]) vandeniliu, yra neutralaus poveikio klimatui alternatyva sektoriams, kurių priklausomybę nuo iškastinio kuro sunku sumažinti. Fondas remia novatoriškų vandeniliu iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių grindžiamų technologijų demonstravimą, todėl atlieka esminį vaidmenį įgyvendinant ES vandenilio strategiją. Atsižvelgiant į paskelbtus ir esamus IF23 kvietimo teikti pasiūlymus rezultatus, finansavimas skiriamas 27 projektams, kuriuos įgyvendinus per metus galima pagaminti daugiau kaip 750 kilotonų RFNBO ir mažo anglies dioksido pėdsako vandenilio.

Energijos kaupimas yra labai svarbus tiek judumo sektoriui, tiek elektros energijos tiekimo subalansavimui tinklo lygmeniu. Inovacijų fondas skyrė 752 mln. EUR 13-ai projektų, susijusių su judumu bei einamosios paros ir ilgalaikiu kaupimu. Tai, be kita ko, šiluminės energijos kaupimas granito uolienose, požeminis šilumos kaupimas centralizuoto šilumos tiekimo sistemose, tinklo masto baterijų energijos kaupimo sistemos (BESS) ir hidroakumuliacinis kaupimas.

Fondas taip pat remia alternatyviųjų degalų kūrimą pagal reglamentus dėl iniciatyvų „ReFuelEU Aviation“ ir „FuelEU Maritime“:

(i) 1,6 mlrd. EUR skirta degalų projektams, įskaitant 612 mln. EUR vien tik transporto sektoriui pagamintiems degalams. Tai 14 vandenilio projektų (522 mln. EUR), penki e. metanolio projektai (273 mln. EUR), trys amoniako projektai (530 mln. EUR), du tvarių aviacinių degalų (TAD) projektai (206 mln. EUR), du e. metano projektai (87 mln. EUR) ir vienas biologinės kilmės SGD projektas (4 mln. EUR);

(ii) aštuoniais projektais, skirtais judumui, siekiama išvengti 27 mln. t CO_2e. Tai šeši jūrų sektoriaus projektai, kuriems skiriama speciali 211 mln. EUR parama ir 95 mln. EUR finansavimas elektriniams orlaiviams.

Galiausiai Fondo projektai turi didelį potencialą padėti pasiekti Europos klimato teisės akto tikslus per 10 metų išmetamą ŠESD kiekį sumažinti 963 Mt CO_2e. ([4]). Atsižvelgiant į didelį diegiamų technologijų atkartojamumo potencialą, tai labai prisidės prie to, kad iki 2050 m. Europa taptų pirmuoju neutralaus poveikio klimatui žemynu pasaulyje.

2024 m. pabaigoje Inovacijų fondas buvo pasirašęs arba atrinkęs 199 projektus 26 valstybėse, kuriems iš viso skyrė 11,2 mlrd. EUR paramą.

Toliau pateiktoje lentelėje pateikiama šių projektų apžvalga pagal kategorijas:

	Atrinkta pagal IF23		Esamas portfelis		Bendrai	
	Skaičius	**Finansavimas**	**Skaičius**	**Finansavimas**	**Skaičius**	**Finansavimas**
Anglies dioksido surinkimas ir saugojimas (CCS)	8	936 160 409 EUR	12	1 987 720 372 EUR	20	2 923 880 781 EUR
Energijai imlūs pramonės sektoriai (EIPS)	39	1 831 432 232 EUR	61	3 278 349 963 EUR	100	5 109 782 195 EUR

([3]) Nebiologinės kilmės degalai iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių.

([4]) Įskaitant pagal IF23 kvietimą teikti pasiūlymus atrinktus projektus.

Energijos kaupimas (EK)	12	1 099 273 509 EUR	16	374 380 998 EUR	28	1 473 654 507 EUR
Atsinaujinančiųjų išteklių energijos kaupimas (AIEK)	18	524 228 263 EUR	25	799 278 346 EUR	43	1 323 506 609 EUR
Judumas (JUD)	8	377 956 916 EUR	0	– EUR	8	377 956 916 EUR
Iš viso	**85**	**4 769 051 328 EUR**	**114**	**6 439 729 680 EUR**	**199**	**11 208 781 008 EUR**

2. 2024 M. ĮGYVENDINIMO ETAPAI

2.1. Kvietimai teikti pasiūlymus dėl dotacijų

2.1.1. IF23 NZT kvietimo teikti pasiūlymus rezultatai

2024 m. balandžio 12 d. Klimato politikos generalinis direktoratas (Klimato politikos GD) paskelbė, kad pagal 2023 m. Inovacijų fondo kvietimą teikti pasiūlymus dėl nulinio ŠESD balanso technologijų (IF23 NZT kvietimas teikti pasiūlymus) ([5]) 27 valstybės pateikė 337 pasiūlymus. Pasiūlymų teikimo laikotarpiu buvo atidaryta pagalbos tarnyba, kuri atsakė į 1 106 pareiškėjų klausimus.

Pasiūlymuose, kuriais siekiama per pirmuosius 10 veiklos metų išmetamą ŠESD kiekį sumažinti beveik 1,4 mlrd. t CO_2e, iš viso prašyta 24,6 mlrd. EUR (daugiau nei šešis kartus daugiau nei turimas biudžetas). Precedento neturintis dalyvavimo IF23 kvietime teikti pasiūlymus lygis patvirtina, kad Fondas atlieka itin svarbų vaidmenį remiant Europos švarių technologijų srities lyderius ir didinant ES nulinio ŠESD balanso technologijų gamybos pajėgumus.

Pagal kiekvieną reikalavimus atitinkančią **temą** gautų pasiūlymų skaičius skiriasi:

(i) 137 – bendriems didelio masto projektams,
(ii) 56 – švarių technologijų gamybai,
(iii) 51 – bendriems vidutinio masto ir bandomiesiems projektams,
(iv) 42 – bendriems nedidelio masto projektams.

Kalbant apie švarių technologijų gamybą, dauguma pasiūlymų buvo pateikti dėl vandenilio gamybai skirtų komponentų gamybos. Likę pasiūlymai buvo susiję su baterijų vertės grandine ir atsinaujinančiųjų išteklių energija: saulės energija, vėjo energija ir šilumos siurbliais.

Judumo ([6]) kategorijoje (10 proc. gautų pasiūlymų) daugiau kaip 70 proc. pasiūlymų buvo pateikta dėl jūrų sektoriaus.

2024 m. spalio 23 d., pasibaigus vertinimo procedūrai, Klimato politikos GD paskelbė investuosiantis beveik 4,8 mlrd. EUR apyvartinių taršos leidimų prekybos pajamų į 85 projektus,

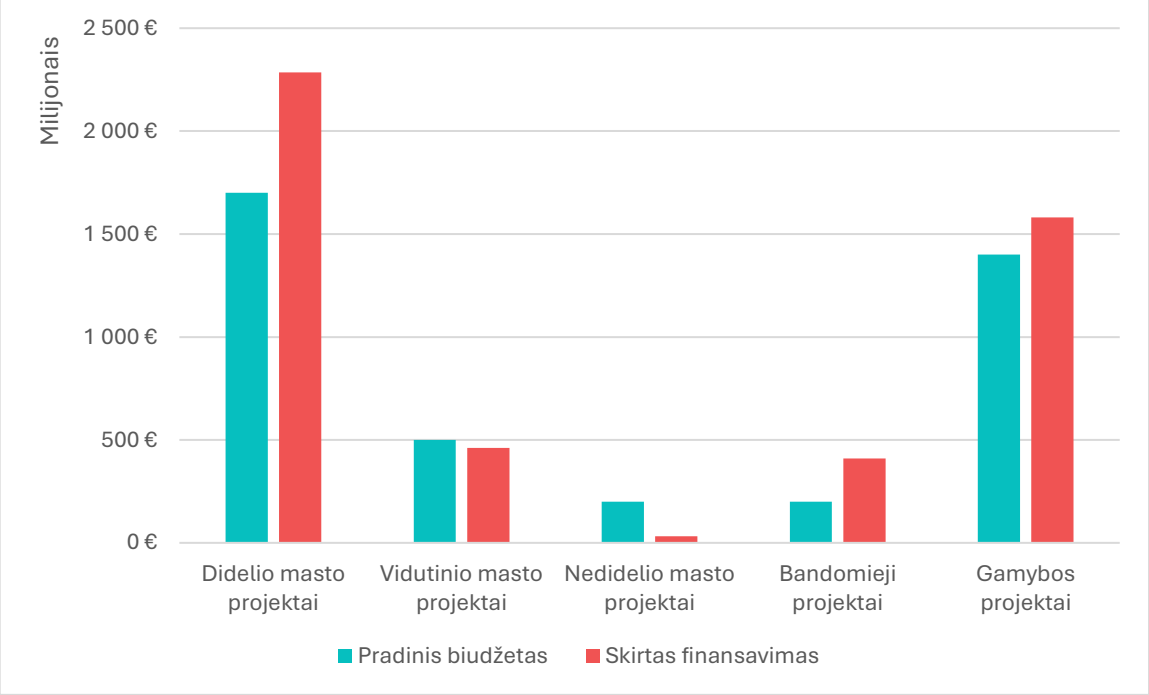
([5]) IF23 kvietimas teikti pasiūlymus buvo paskelbtas 2023 m. lapkričio 23 d. ir jam skirtas 4 mlrd. EUR biudžetas, įskaitant 1,4 mlrd. EUR, skirtus konkrečiai švarių technologijų gamybos projektams.
([6]) Ši nauja kategorija buvo įtraukta siekiant laikytis 2023 m. peržiūrėtos ES ATLPS direktyvos.

atrinktus iš 18 valstybių ([7]). Šie projektai turėtų būti pradėti įgyvendinti iki 2030 m. ir per pirmuosius 10 veiklos metų galėtų sumažinti išmetamą ŠESD kiekį maždaug 476 mln. t CO_2e.

Pagal kiekvieną reikalavimus atitinkančią **kategoriją** atrinktų projektų skaičius skiriasi:

(i) 47 – energijai imliems pramonės sektoriams, įskaitant anglies dioksido surinkimą, naudojimą ir saugojimą (iš 204 gautų pasiūlymų),
(ii) 18 – atsinaujinančiųjų išteklių energijai (iš 65),
(iii) 12 – energijos kaupimui (iš 35),
(iv) 8 – judumui, įskaitant jūrų, oro ir kelių transportą (iš 34).

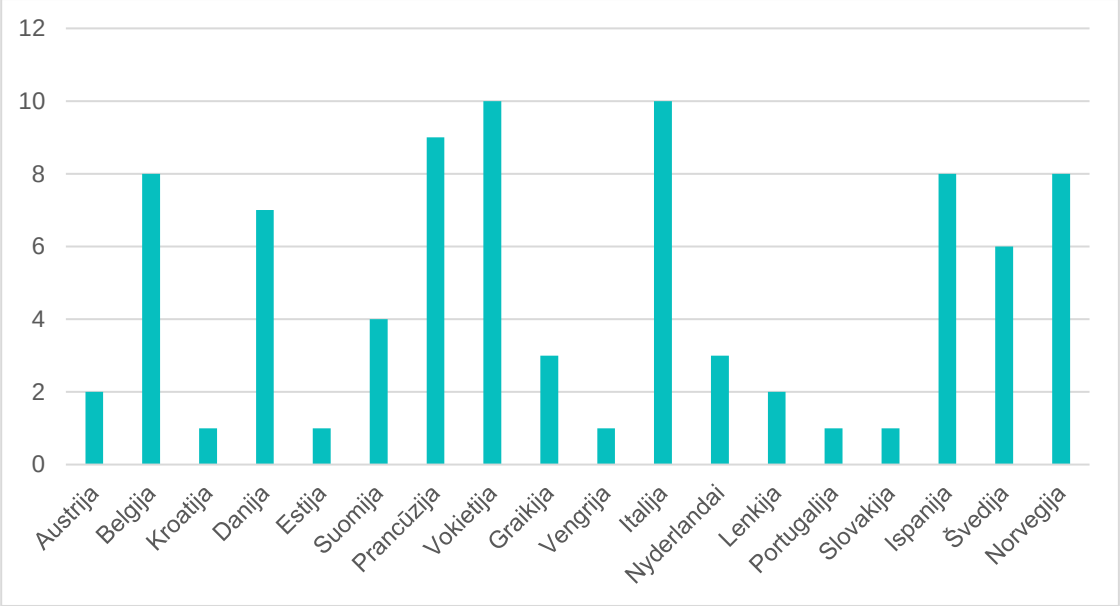
Pirmą kartą visiems 149 projektams, kurių vertinimas buvo teigiamas, suteiktas STEP ženklas – naujas kokybės ženklas, suteikiamas aukštos kokybės projektams, kuriais prisidedama prie Europos strateginių technologijų platformos (STEP) tikslų. Be 85 iš anksto finansavimui atrinktų projektų, ženklas taip pat buvo skirtas 64 projektams, kurių balai viršijo visas vertinimo ribas, tačiau nebuvo atrinkti finansavimui. Tai atvers jiems daugiau viešosios ir privačiosios paramos galimybių.



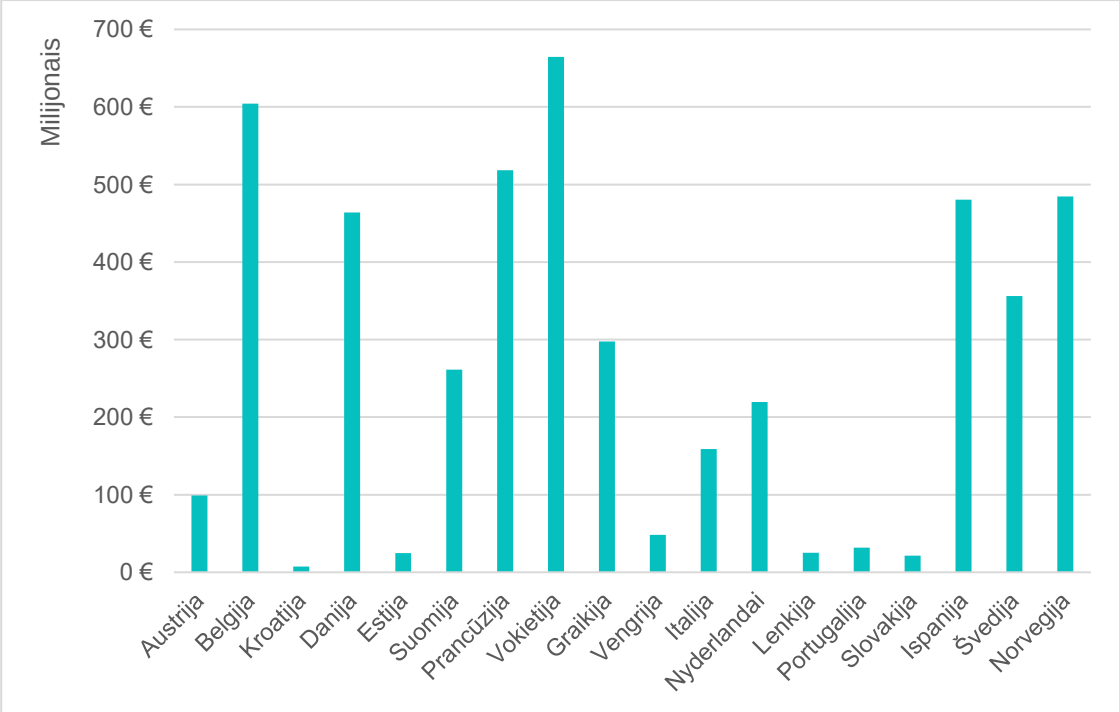
1 diagrama. Skirtų dotacijų vertė ir pradinis projektų biudžetas pagal kvietimo teikti pasiūlymus temą (IF23 NZT)[8]

([7]) Dabar įtraukta Estija ir Slovakija. Atrinktų projektų skaičius gali keistis po to, kai bus parengtas susitarimas dėl dotacijų.

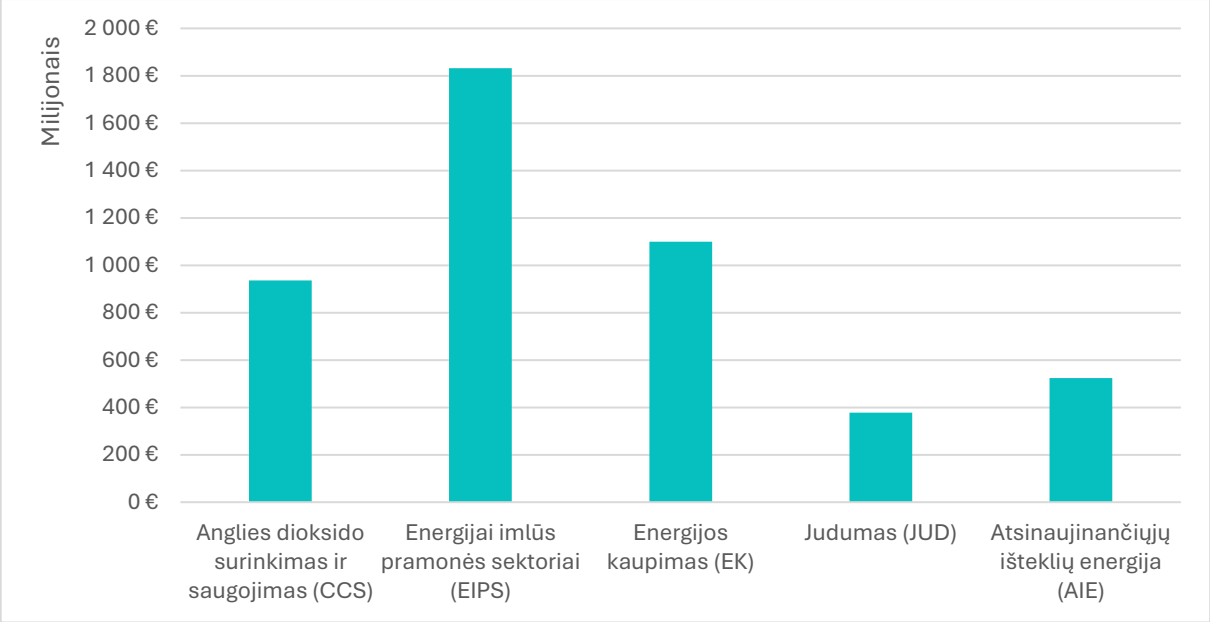
([8]) Pagal Komisijos sprendimo dėl veiksmų finansavimo iš Inovacijų fondo 3 straipsnį, didžiausią įnašą leidžiama padidinti daugiausia 20 proc. Tai buvo taikoma dėl aukštos pagal kvietimą teikti pasiūlymus gautų paraiškų kokybės.



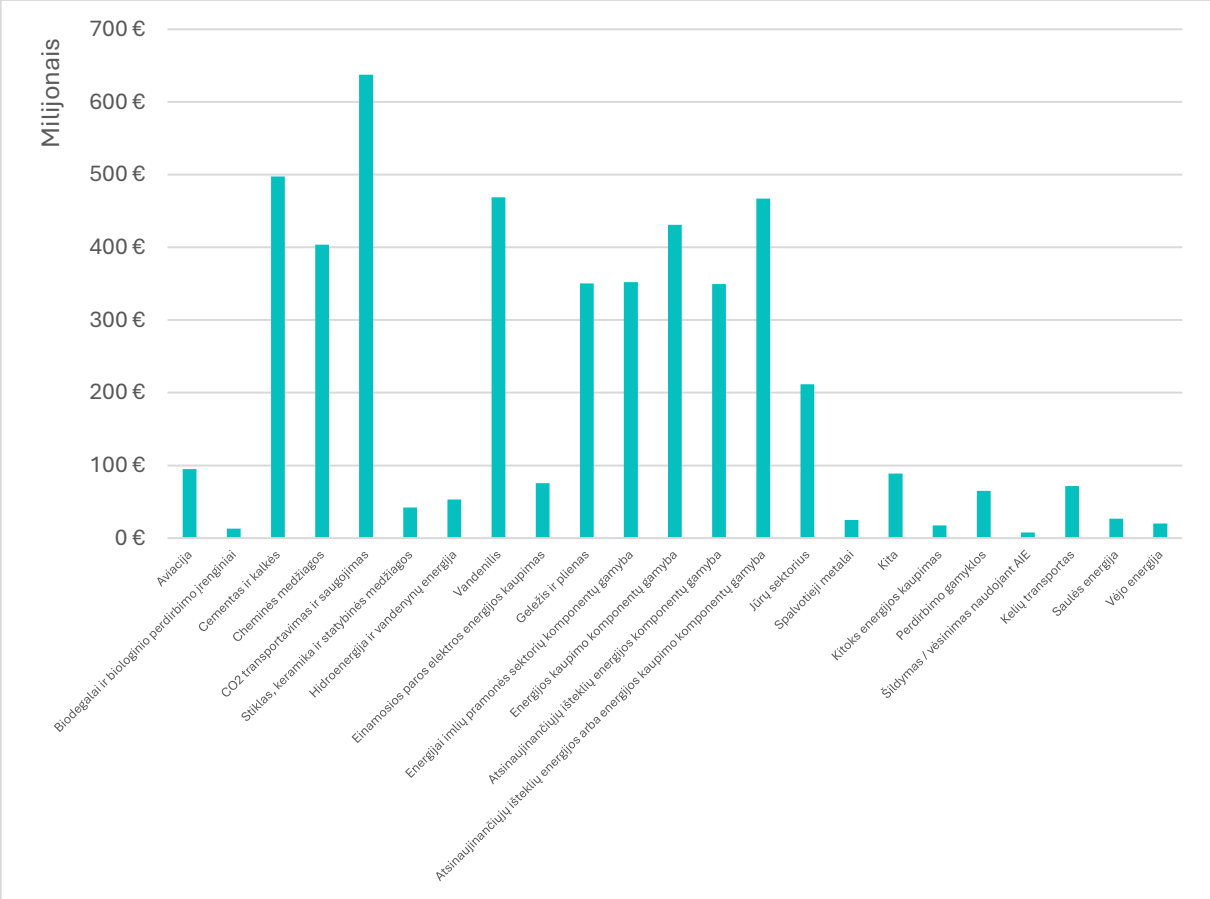
2 diagrama. Finansuoti atrinktų projektų skaičius pagal pagrindinę projekto įgyvendinimo valstybę (IF23 NZT)



3 diagrama. Projektams skirtų dotacijų vertė pagal pagrindinę projekto įgyvendinimo valstybę (IF23 NZT)



4 diagrama. Skirtų dotacijų vertė pagal projektų kategorijas



5 diagrama. Skirtų dotacijų vertė pagal projektų sektorius

2.1.2. IF24 kvietimų teikti pasiūlymus paskelbimas

2024 m. gruodžio 3 d. Komisija paskelbė 2024 m. Inovacijų fondo kvietimus teikti pasiūlymus, pagal kuriuos 4,6 mlrd. EUR numatyta nulinio ŠESD balanso technologijoms, elektrinėms transporto priemonėms, baterijų elementų gamybai ir vandeniliui iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių skatinti.

Bendras biudžetas buvo padalytas į tris kvietimus teikti pasiūlymus:

(i) 2,4 mlrd. EUR skirta nulinio ŠESD balanso technologijoms (IF24 NZT kvietimas teikti pasiūlymus),
(ii) 1 mlrd. EUR skirta elektrinių transporto priemonių baterijų elementų gamybai (IF24 kvietimas teikti pasiūlymus dėl baterijų),
(iii) 1,2 mlrd. EUR skirta vandenilio iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių ([9]) gamybai (IF24 aukcionas).

Į visus tris kvietimus teikti pasiūlymus įtraukti **nauji atsparumo kriterijai**, kuriais siekiama remti planą „REPowerEU“ ir apsaugoti ES nuo priklausomybės nuo vieno tiekėjo.

IF24 NZT kvietimu teikti pasiūlymus siekiama remti tiek įvairaus masto priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo projektus, tiek projektus, kuriais daugiausia dėmesio skiriama atsinaujinančiųjų išteklių energijos, energijos kaupimo, šilumos siurblių ir vandenilio gamybai skirtų komponentų gamybai. Projektai bus vertinami atsižvelgiant į jų galimybes sumažinti išmetamą ŠESD kiekį, inovacijų lygį, projektų parengtumą, atkartojamumą ir ekonominį efektyvumą. Pirmą kartą valstybės taip pat galėjo papildyti bendrą reguliarių kvietimų teikti pasiūlymus biudžetą nacionalinėmis finansavimo schemomis, skirtomis priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo ir švarios energijos gamybos projektams ([10]). Dėl šios naujos galimybės, vadinamos **paslauginėmis dotacijomis**, reikalavimus atitinkančios valstybės gali pasinaudoti Inovacijų fondo vertinimo procesu ir supaprastinti valstybės pagalbos patvirtinimo procesą.

IF24 kvietimas teikti pasiūlymus dėl baterijų yra naujovė. Juo siekiama stiprinti ES baterijų gamybos pramonę remiant projektus, kuriuos vykdant gaminami novatoriški elektrinių transporto priemonių baterijų elementai. Atrinktais projektais bus remiamas **ES perėjimas prie švarios, konkurencingos ir atsparios pramoninės bazės**, mažinama priklausomybė nuo importo ir skatinama švarių technologijų plėtra ir pirmavimas pramonės srityje

2024 m. gruodžio 17–18 d. CINEA ir Klimato politikos GD surengė internetines informacines dienas, kad pristatytų pagrindines dviejų kvietimų teikti pasiūlymus ypatybes ir sutarties skyrimo kriterijus bei patirtį, įgytą per ankstesnius kvietimus teikti pasiūlymus. Paraiškas projektų rengėjai turėjo pateikti iki 2025 m. balandžio 24 d. Atrinkti pareiškėjai susitarimus dėl dotacijų turėtų pasirašyti iki 2026 m. pirmojo ketvirčio.

IF24 aukcionas yra išsamiau aprašytas toliau šioje ataskaitoje.

([9]) Priskiriamas nebiologinės kilmės kurui iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių (RFNBO).

([10]) Nuo 2025 m. paslauginės dotacijos taip pat bus teikiamos švarių technologijų gamybos projektams.

2.2. Aukcionai

2.2.1. IF23 aukciono rezultatai

2024 m. vasario 19 d. CINEA paskelbė, kad dėl IF23 aukciono ([11]) buvo gauti 132 pasiūlymai iš 17 valstybių. Aukciono paklausa 15 kartų viršijo pasiūlą. Pasiūlymų teikimo laikotarpiu buvo atidaryta pagalbos tarnyba, kuri atsakė į 352 pareiškėjų klausimus.

Bendras planuojamas visų pasiūlymų elektrolizerių pajėgumas buvo 8,5 gigavato (GW). Dėl to per 10 metų bendra vandenilio iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių gamybos apimtis galėtų pasiekti 8,8 mln. tonų. Kasmet taip galima būtų įgyvendinti beveik 10 proc. plane „REPowerEU“ nustatyto 2030 m. tikslo dėl vandenilio iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių gamybos vidaus rinkoje.

Pateiktų pasiūlymų kaina siekė nuo 0,37 EUR iki 4,50 EUR (viršutinė kainos riba) už kilogramą pagaminto vandenilio.

119 iš 132 pasiūlymų buvo tinkami finansuoti ir priimtini. Atlikusi vertinimą, CINEA patvirtintus projektus išdėstė eilės tvarka pagal jų pirkimo kainą.

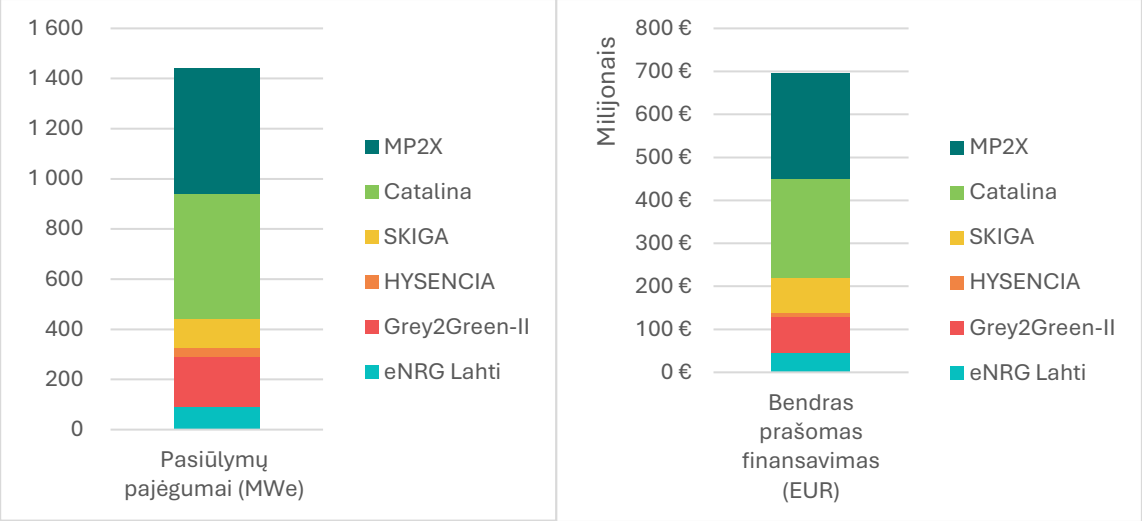
Iki 2024 m. balandžio 30 d. buvo atrinkti septyni projektai, kuriems bus skirta beveik 720 mln. EUR IF dotacija. Jų pateiktų pasiūlymų kaina siekė nuo 0,37 EUR iki 0,48 EUR už kilogramą vandenilio, pagaminto iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių.

Iki 2024 m. spalio 7 d. dėl šešių iš septynių projektų buvo pasirašyti atitinkami susitarimai dėl dotacijų. Projektai bus įgyvendinami keturiose valstybėse ([12]). Bendra paramos suma – 695 mln. EUR. Jiems bus skirta 8–245 mln. EUR subsidija įrenginiams, kurių elektrinė galia megavatais (MWe) siekia nuo 35 MWe iki 500 MWe. Subsidija jiems bus skiriama tik tuo atveju, jei jie per ne ilgesnį kaip 10 metų laikotarpį pagamins sertifikuotą ir patikrintą RFNBO vandenilį.

Atrinktiems projektams dabar skirta iki penkerių metų vandenilio iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių gamybai pradėti. Per pirmuosius 10 jų veiklos metų galima pagaminti iki 1,52 mln. tonų RFNBO vandenilio ir taip išvengti daugiau kaip 10 mln. t CO_2 ekv. Jų gamyba bus naudinga daugeliui sektorių, pavyzdžiui, jūrų, sunkiųjų transporto priemonių, žemės ūkio ir e. metano bei e. metanolio gamybos sektoriams.

([11]) 2023 m. lapkričio 23 d. paskelbtas IF23 aukcionas, kuriam skirtas 800 mln. EUR biudžetas. Konkurso dalyviai paraiškas turėjo pateikti iki 2024 m. vasario 8 d.

([12]) Suomija, Norvegija, Portugalija ir Ispanija.



6 diagrama. Šešių IF23 aukcione atrinktų RFNBO produktų, dėl kurių pasirašyti susitarimai dėl dotacijų, pasiūlymų pajėgumai

2.2.2. IF24 aukciono paskelbimas

IF24 aukcionu – antruoju Europos vandenilio banko aukcionu – buvo siekiama remti tiek RFNBO vandenilio gamybos projektus, neatsižvelgiant į sektorių, kuriame jis bus vartojamas (1 mlrd. EUR), tiek projektus, kurių įsipareigojantys pirkti subjektai vykdo veiklą jūrų sektoriuje (200 mln. EUR). Palyginti su IF23 aukcionu, aukciono biudžetas padidintas 400 mln. EUR.

Rengdamiesi teikti paraišką projektų rengėjai galėjo susipažinti su kvietimo teikti pasiūlymus dokumentais ir ES Finansavimo ir konkursų portalo skiltimi „Klausimai ir atsakymai“. Komisija taip pat paragino juos kuo greičiau aptarti užbaigimo garantiją su finansų įstaiga, kad padidintų savo sėkmės tikimybę. 2024 m. gruodžio 10 d. CINEA surengė internetinę informacinę dieną, kad pristatytų pagrindines naujo aukciono ypatybes ir sutarties skyrimo kriterijus bei patirtį, įgytą per ankstesnį aukcioną. Konkurso dalyviai paraiškas turėjo pateikti iki 2025 m. vasario 20 d. Konkurso laimėtojai susitarimus dėl dotacijų turėtų pasirašyti per devynis mėnesius nuo kvietimo teikti pasiūlymus pabaigos.

2.2.3. Paslauginiai aukcionai

Per IF23 aukcioną Komisija pirmą kartą pasiūlė paslauginio aukciono galimybę. Pagal šią schemą reikalavimus atitinkančios valstybės gali finansuoti konkurso dalyvius, kurie dėl biudžeto apribojimų nebuvo atrinkti finansinei paramai gauti. Todėl reikalavimus atitinkančios valstybės gali pasinaudoti ES masto atrankos procesu ir savo nacionalinėmis lėšomis remti savo teritorijoje vykdomus projektus neturėdamos rengti atskiro aukciono nacionaliniu lygmeniu. Taip užtikrinamas greitas ir paprastesnis valstybės pagalbos patvirtinimas ir sumažinama visoms šalims tenkanti administracinė našta bei išlaidos.

Vokietija buvo pirmoji valstybė, pasinaudojusi šia galimybe – ji skyrė kone 350 mln. EUR iš savo biudžeto reikalavimus atitinkantiems pasiūlymams, kurie bus įgyvendinami jos teritorijoje. Šis sprendimas pagal ES valstybės pagalbos taisykles buvo patvirtintas 2024 m. balandžio 5 d. ([13]).

([13]) Žr. Valstybės pagalbos klimato ir aplinkos apsaugai ir energetikai gaires.

2024 m. lapkričio 18 d. Ispanija, Lietuva ir Austrija paskelbė dalyvausiančios IF24 aukciono schemoje ir įsipareigojo iš nacionalinių fondų skirti iki 836 mln. EUR projektams savo valstybėse remti.

Finansavimo sutelkimas vienoje ES aukcionų platformoje yra efektyvus būdas padidinti galimybes ir kartu sumažinti pramonės išlaidas. Šie veiksmai rodo valstybių narių įsipareigojimą siekti nacionalinių ir ES švarios energijos naudojimo tikslų ir remti pramonės priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimą.

2.3. Sąsajos su kitomis programomis

2.3.1. Europos investicijų bankas (EIB)

2024 m. gegužės 2 d. EIB paskelbė, kad beveik 45 mln. EUR paskola rems novatoriško energijos ir geoterminio šildymo projekto „EAVOR LOOP“ Bavarijoje įgyvendinimą. Pagal Inovacijų fondo antrąjį didelio masto kvietimą teikti pasiūlymus atrinkto projekto susitarimas dėl dotacijos buvo pasirašytas jau 2023 m. pradžioje. Tuo sprendimu pabrėžiamas vertingas Fondo vaidmuo finansuojant ir remiant pagrindines masto plėtros potencialą turinčias technologijas, kad būtų pasiektas poveikio klimatui neutralumas ir energetinis saugumas.

2024 m. gruodžio 3 d. Komisija ir EIB paskelbė apie naują partnerystę investicijoms į ES baterijų gamybos sektorių remti. Pagal šią partnerystę programai „InvestEU“ iš Fondo bus skirta papildoma 200 mln. EUR suma (paskolų garantija). Taip bus papildoma 1 mlrd. EUR suma, skirta elektrinių transporto priemonių baterijų elementų gamybai pagal IF24 kvietimą teikti pasiūlymus dėl baterijų. Pagal naują partnerystę EIB taip pat investuoja dar 1,8 mlrd. EUR į platesnę baterijų vertės grandinę. Šių bendrų pastangų rezultatas – iš viso 3 mlrd. EUR viešoji parama konkurencingos ir tvarios Europos baterijų pramonės plėtrai.

EIB taip pat yra atsakingas už projektų plėtojimo pagalbą (PPP), kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos gauti finansavimą iš Fondo ir kitų ES schemų, nacionalines dotacijas ir privatųjį finansavimą. 2024 m. EIB pasirašė ir įgyvendino 23 PPP susitarimus. Iš viso įvykdyta 30 PPP užduočių. Nuo programos pradžios paramos sutartis buvo pasirašyta dėl 62 projektų ir jie buvo įgyvendinti. PPP poveikis tampa vis akivaizdesnis. 2024 m. devyniems anksčiau neatrinktiems projektams pagal IF23 kvietimą teikti pasiūlymus buvo skirta dotacija. PPP buvo išplėsta, kad apimtų projektų rengėjus, kurie dar nepateikė paraiškų Fondui, ir dabar paraiškos teikiamos tiesiogiai EIB.

EIB ne tik suteikia galimybę projektų rengėjams tobulinti savo pasiūlymus, bet ir sudaro palankesnes sąlygas pasinaudoti kitomis finansavimo galimybėmis. 2024 m. keturiems projektams buvo skirta dotacija arba suteiktas specialus statusas nacionaliniu lygmeniu, tris projektus tinklas „Breakthrough Energy Catalyst“ atrinko kaip dotacijos / finansavimo gavėją arba energetikos įmonę, vienas buvo įtrauktas į bendro intereso projektų (BIP) sąrašą, o dar vienas – į STEP ženklo projektų sąrašą.

2.3.2. Europos strateginių technologijų platforma (STEP)

2024 m. vasario 7 d. Komisija paskelbė STEP – iniciatyvą, kuria siekiama didinti ES pramonės konkurencingumą ir mažinti jos išorės priklausomybę. STEP padeda pritraukti įvairių ES finansavimo programų, įskaitant Inovacijų fondą, finansinius išteklius. Įgyvendinant šią iniciatyvą taikomas kokybės ženklas, kad būtų užtikrintas didesnis perspektyvių švarių ir efektyviai išteklius naudojančių, giliųjų ir skaitmeninių technologijų projektų matomumas.

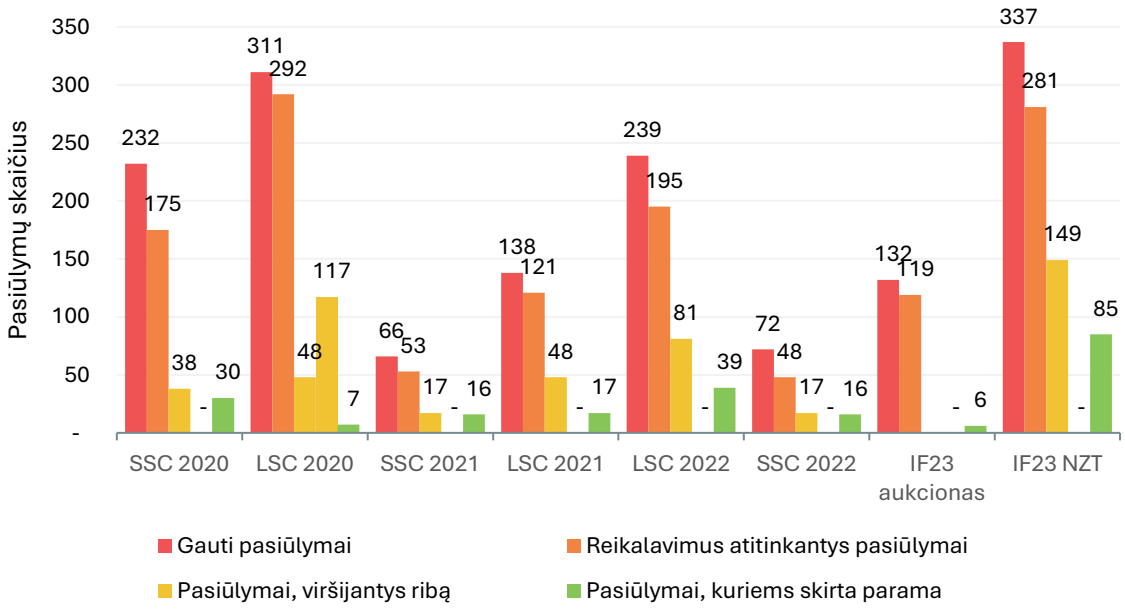
2024 m. spalio mėn. Komisija atrinko 85 novatoriškus nulinio ŠESD balanso projektus ir jiems pagal IF23 kvietimą teikti pasiūlymus iš viso skirta 4,8 mlrd. EUR dotacijų. Visiems šiems projektams buvo suteiktas STEP ženklas. Dar 64 nefinansuotiems projektams taip pat buvo suteiktas ženklas; dėl 39 jų buvo sutikta, kad Komisija skelbs jų informaciją.

Nuo 2024 m. gruodžio mėn. STEP portale buvo paskelbtas pirmasis projektų, kuriems suteiktas STEP ženklas, sąrašas. Komisija aktyviai skleidžia žinią apie šiuos projektus viešojo finansavimo įstaigoms, kaip antai valstybių narių institucijoms, atsakingoms už sanglaudos politikos lėšų ir ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planų valdymą, ir privatiesiems investuotojams. Kaip išskirtinumo žymuo, STEP ženklas turėtų padėti projektams pritraukti privačias investicijas.

3. INOVACIJŲ FONDO PORTFELIO PADĖTIS 2024 M.

3.1. Kvietimo teikti pasiūlymus rezultatų apžvalga

Nuo 2020 m. Komisija paskelbė aštuonis kvietimus teikti pasiūlymus dėl reguliarių dotacijų ir du konkurencinius aukcionus ([14]). Iki 2024 m. pabaigos buvo pasirašytas 131 susitarimas dėl dotacijos, kurių bendra paramos vertė – 7,4 mlrd. EUR. Buvo rengiami susitarimai dėl kitų 86 projektų. Visų kvietimų teikti pasiūlymus metu pateiktų paraiškų skaičius viršijo turimą biudžetą, o vidutinė prašoma suma buvo devynis kartus didesnė už turimą biudžetą.



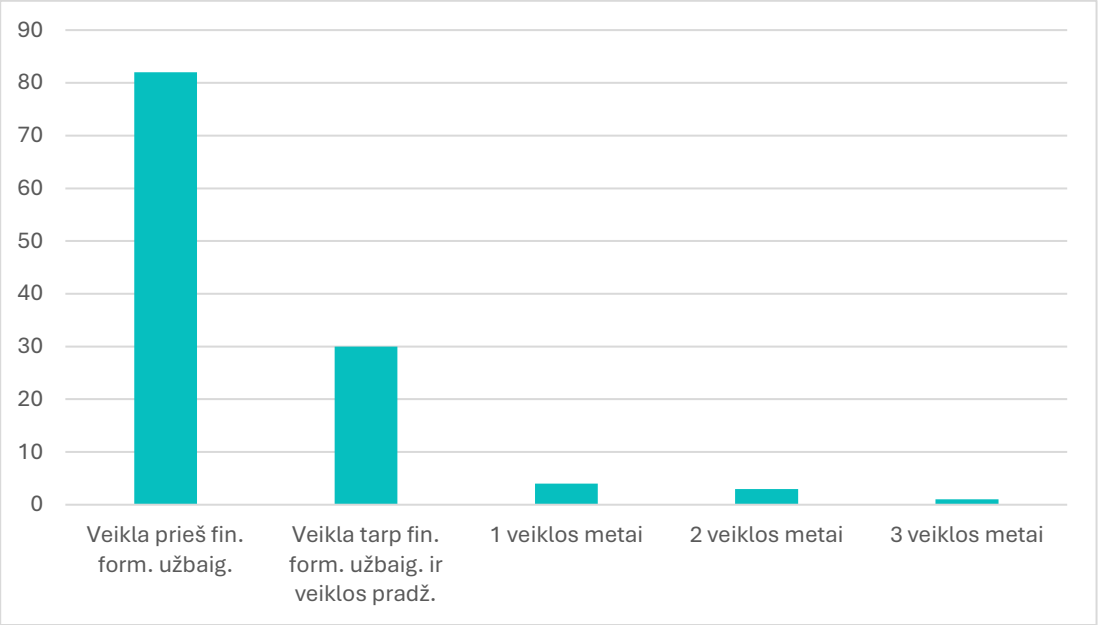
7 diagrama. Kvietimo teikti pasiūlymus rezultatų suskirstymas ([15])

([14]) Pagal IF24 kvietimą teikti pasiūlymus ir aukcioną pasiūlymus buvo galima teikti iki 2024 m. gruodžio 31 d.

([15]) Kadangi finansuoti tinkami aukciono projektai išdėstyti eilės tvarka pagal kainą, ribą viršijančių projektų kategorija nėra aktuali.

3.2. Projekto parengtumas, įgyvendinimo padėtis ir sunkumai

Iki 2024 m. pabaigos iš viso buvo užbaigti 36 projektų finansavimo formalumai. Šis tarpinis tikslas rodo, kad projektams buvo užtikrintas būtinas finansavimas ir suteikti aplinkosaugos bei statybos leidimai. Septyni iš šių 36 projektų pasiekė kitą CINEA patvirtintą tarpinį tikslą – veikimo pradžią. Šiuo metu siekiama užbaigti likusių 82 aktyvių projektų finansavimo formalumus. Iki šiol skirta 306 mln. EUR suma; toliau pateikiamas išmokų pasiskirstymas mokėjimus gavusiems 44 projektams.



8 diagrama. Projekto etapas

Projektų nutraukimas

Iki 2024 m. pabaigos iš viso buvo nutraukta 11 projektų, iš kurių devyni – per metus. 120 projektų yra vykdomi ([16]) (dėl IF23 NZT projektų dar nepasirašyti susitarimai dėl dotacijų).

Projektų nutraukimo priežastys buvo, be kita ko, nenumatytas reikšmingas projekto išlaidų padidėjimas (penki projektai), projekto partnerio pasitraukimas (du projektai), žaliavų kainų padidėjimas (vienas projektas), nesugebėjimas rasti tinkamo įsipareigojančio pirkti subjekto (vienas projektas), įsipareigojimų pagal susitarimą dėl dotacijos pažeidimas (vienas projektas) ir nesugebėjimas priimti galutinio investavimo sprendimo (vienas projektas).

3.3. Portfelis pagal sektorius

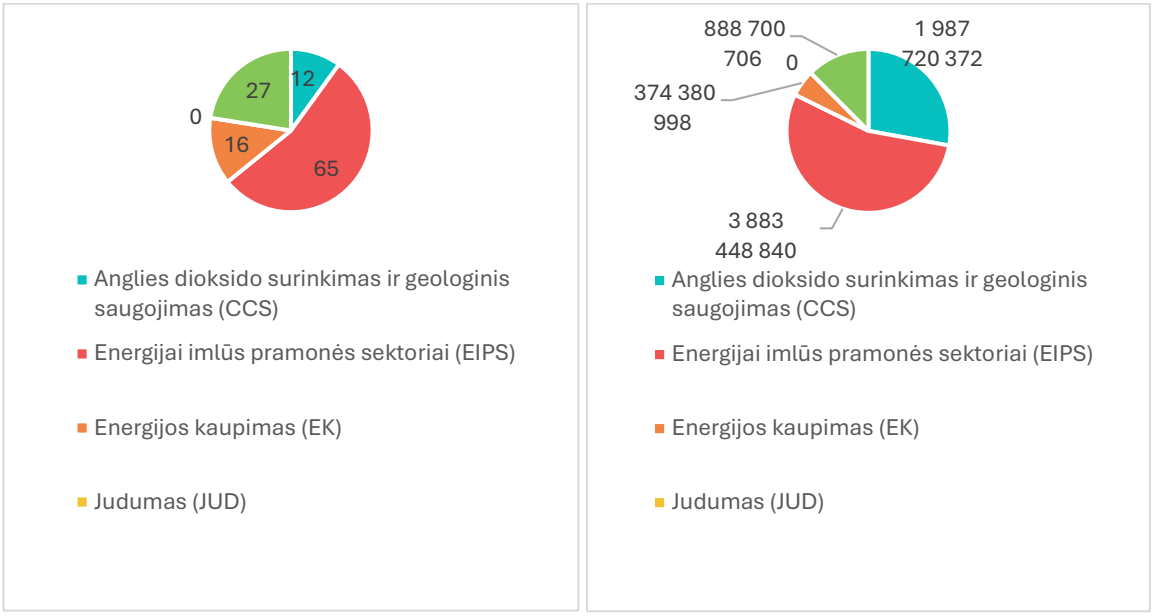
Fondo portfelį ([17]) sudaro penkios kategorijos:

(i) anglies dioksido surinkimas ir saugojimas (CCS);

([16]) Vykdomi projektai – pradėti ir dar nenutraukti pasirašyti projektai.

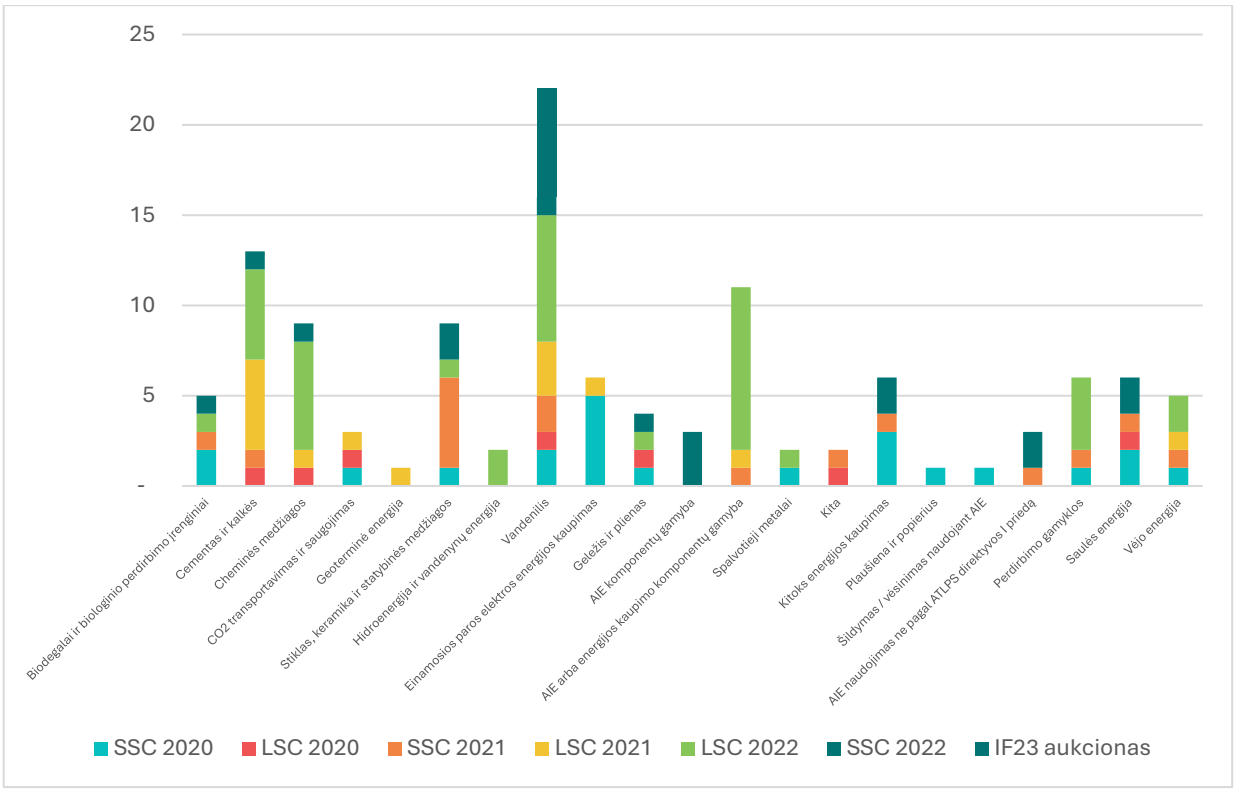
([17]) Visa portfelio analizė grindžiama aktyviais projektais (kurie nebuvo nutraukti), dėl kurių 2024 m. gruodžio 31 d. buvo pasirašyti susitarimai dėl dotacijų. Todėl įtraukti šeši iš septynių IF23 vandenilio aukciono projektų, tačiau tuo metu į portfelį nebuvo įtraukti jokie IF23 NZT kvietimo teikti pasiūlymus projektai.

(ii) energijai imlūs pramonės sektoriai (EIPS);
(iii) energijos kaupimas (EK);
(iv) judumas (JUD);
(v) atsinaujinančiųjų išteklių energijos kaupimas (AIEK).

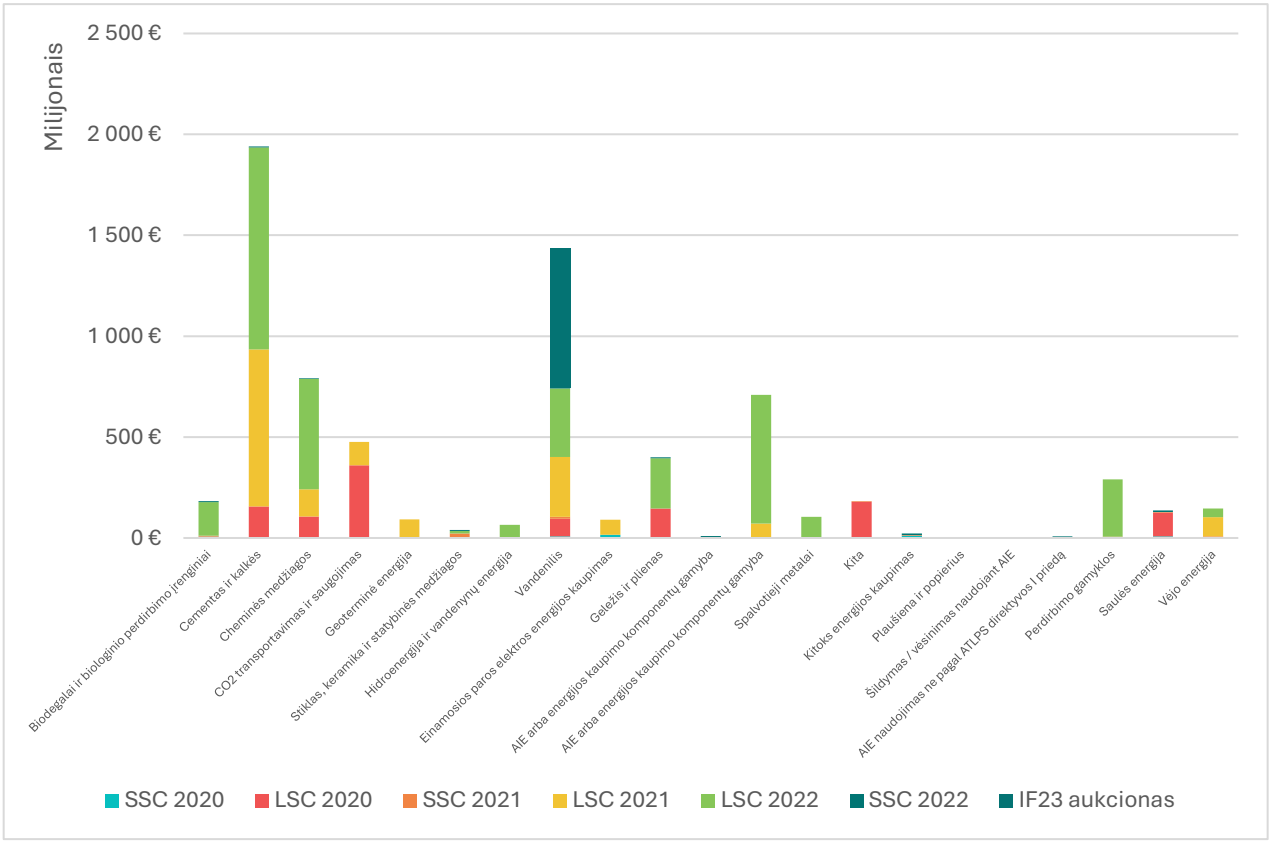


9 diagrama. Projektų suskirstymas pagal kategorijas (projektų skaičius ir skirtas finansavimas)

Fondo portfelyje daugiausia yra vandenilio (22 projektai), cemento ir kalkių (13 projektų) ir atsinaujinančiųjų išteklių energijos arba energijos kaupimo komponentų gamybos (11 projektų) sektorių projektų. Didžiausią finansavimą (1,9 mlrd. EUR) gaunantis sektorius vis dar yra cemento ir kalkių sektorius, nes cemento ir kalkių projektams, kurie paprastai susiję su CCS technologija, reikia didelių investicijų. Antra pagal dydį paramos suma (1,4 mlrd. EUR) skiriama vandenilio sektoriui, nes vandenilis yra tarpsektorinė investicija, kuria remiamas priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimas įvairiuose sektoriuose, įskaitant aviacijos ir jūrų sektorius (naudojant sintetinius degalus), energijai imlius pramonės sektorius (iškastinio kuro pakeitimas kitu kuru įvairiuose procesuose, įskaitant plieno gamybą ir šilumos gamybą) ir elektros energijos gamybą (ilgalaikį energijos kaupimą). Taip pat daug investuojama į cheminių medžiagų sektorių (790 mln. EUR) ir naftos perdirbimo gamyklas (290 mln. EUR), įgyvendinant įvairius projektus, kuriais siekiama iškastinį kurą pakeisti pagrindiniais produktais, pavyzdžiui, plastikais, biodegalais, metanoliu, amoniaku ir organinėmis cheminėmis medžiagomis.



10 diagrama. Projektų skaičius pagal sektorius

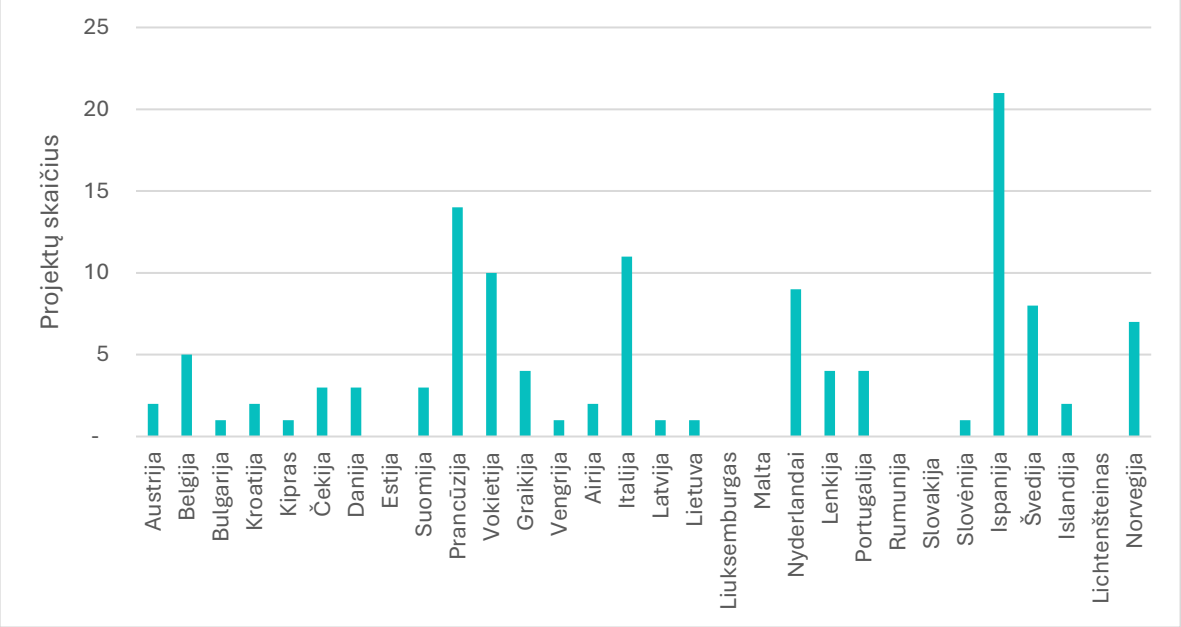


11 diagrama. Skirtas finansavimas pagal sektorius

3.4. Geografinė pusiausvyra

2024 m. pabaigoje 24 iš 30 reikalavimus atitinkančių ES ir EEE šalių buvo pasirašiusios bent vieną IF projektą, o 14-oje valstybių buvo vykdoma bent po tris projektus. Daugiausia projektų vykdo Ispanija (21), Prancūzija (14), Italija (11), Vokietija (10) ir Nyderlandai (9). Remiantis IF23 rezultatais, valstybių, kurių bent vienas projektas yra įtrauktas į IF portfelį, skaičius padidės iki 26, nes buvo skirta parama Estijos ir Slovakijos projektams.

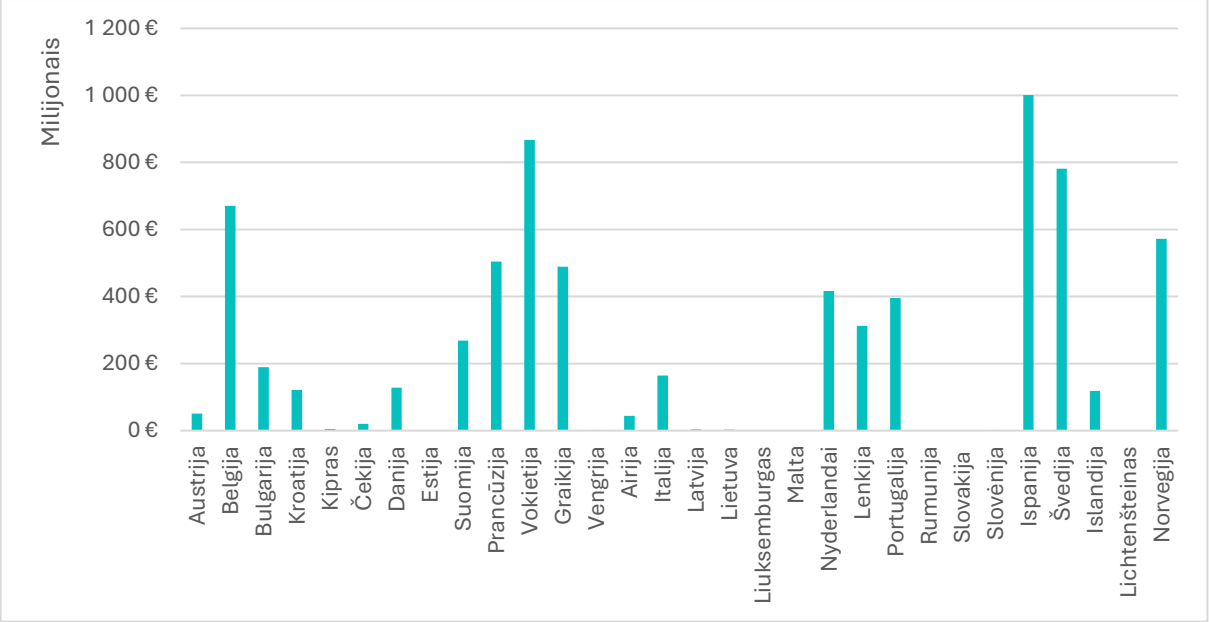
Pagrindinė priežastis, kodėl likusiose valstybėse finansavimas buvo skirtas tik nedaugeliui projektų, yra ta, kad iš jų buvo gauta nedaug pasiūlymų. Iki IF23 imtinai pareiškėjai pateikė septynis priimtinus projektus Rumunijoje, du Liuksemburge ir vieną Maltoje. Iš Lichtenšteino paraiškų negauta.



12 diagrama. Projektų skaičius pagal pagrindinę projekto įgyvendinimo valstybę ([18])

Vertinant pagal finansavimą, didžiausia IF paramos dalis skirta Ispanijai (1,0 mlrd. EUR), Vokietijai (867 mln. EUR), Švedijai (782 mln. EUR), Belgijai (671 mln. EUR) ir Norvegijai (572 mln. EUR). Skirtumas tarp finansavimo ir projektų skaičiaus atsiranda dėl to, kad vidutinis projekto dydis yra didesnis tokiose valstybėse kaip Belgija, Norvegija ir Švedija, kuriose yra didesnė energijai imlių pramonės sektorių projektų, pavyzdžiui, ekologiško plieno ir CCS projektų, kuriems paprastai būdingos didesnės, kapitalui imlios investicijos, dalis.

([18]) Projektų įgyvendinimo vietos nustatomos pagal pagrindinę projekto įgyvendinimo vietą. Į paramą gaunančią valstybę neatsižvelgiama.



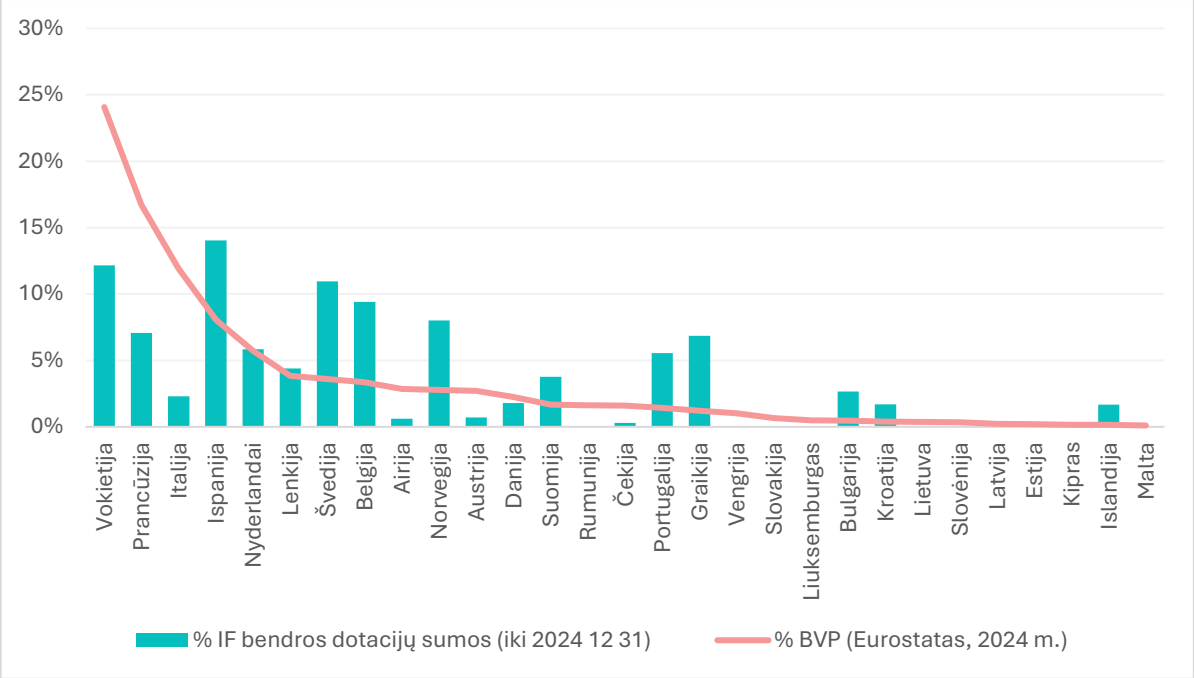
13 diagrama. Skirtas finansavimas pagal valstybes

Žinoma, įvairūs veiksniai turi įtakos geografinei finansavimo, kurį gali gauti valstybė, daliai. Tai gali būti valstybės pateiktų pasiūlymų skaičius, jos ekonomikos dydis, reikalavimus atitinkančių pramonės veiklos rūšių skaičius, valstybių narių teikiama parama pasiūlymus rengiantiems subjektams, galimybė gauti bendrą finansavimą ir kt. Jei tai aukcionų projektai, taip pat svarbus aspektas yra elektros energijos kaina. Projektams finansavimas iš Inovacijų fondo skiriamas atsižvelgiant tik į jų pažangumą. Atrenkant projektus geografinė pusiausvyra vertinama tik ribotai ([19]).

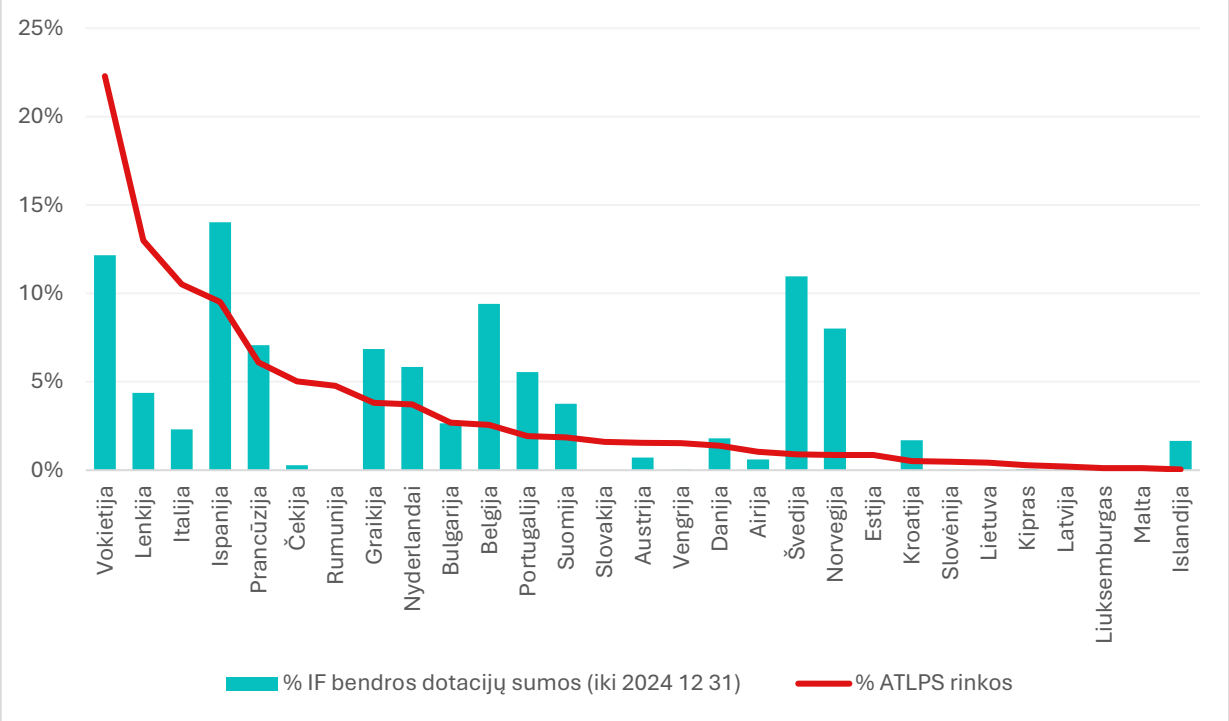
Siekiant parodyti valstybių gauto finansavimo dalį atsižvelgiant į jų ekonomikos dydį ir atitinkamų pramonės sektorių buvimą, toliau pateikiamas BVP ir išmetamųjų teršalų, kuriems taikoma ES ATLPS, dalies palyginimas.

Galima matyti, kad stipriausios ekonomikos šalys, pvz., Vokietija, Prancūzija ir Italija, yra palyginti menkai reprezentuojamos tiek jų ATLPS dalies, tiek BVP atžvilgiu. Kalbant apie Vokietiją ir Prancūziją, ši padėtis turėtų pagerėti atsižvelgiant į IF23 NZT kvietimo teikti pasiūlymus rezultatus: Vokietijoje vykdomiems projektams skirta 664 mln. EUR, o Prancūzijoje vykdomiems projektams – 518 mln. EUR. Valstybės, kurių rodikliai yra gerokai geresni tiek atsižvelgiant į jų ATLPS dalį, tiek į BVP dydį, yra Belgija, Norvegija, Ispanija ir Švedija.

([19]) Kvietime teikti pasiūlymus reguliarioms dotacijoms gauti, kai projektams skiriama vienoda balų suma, pirmenybė teikiama pasiūlymams iš valstybių, kuriose yra mažiau aukštą įvertinimą gavusių pasiūlymų.



14 diagrama. Geografinis pasiskirstymas pagal BVP ([20]) dalį ir IF finansavimo dalį



15 diagrama. Geografinis pasiskirstymas pagal ATLPS ([21]) dalį ir IF finansavimo dalį

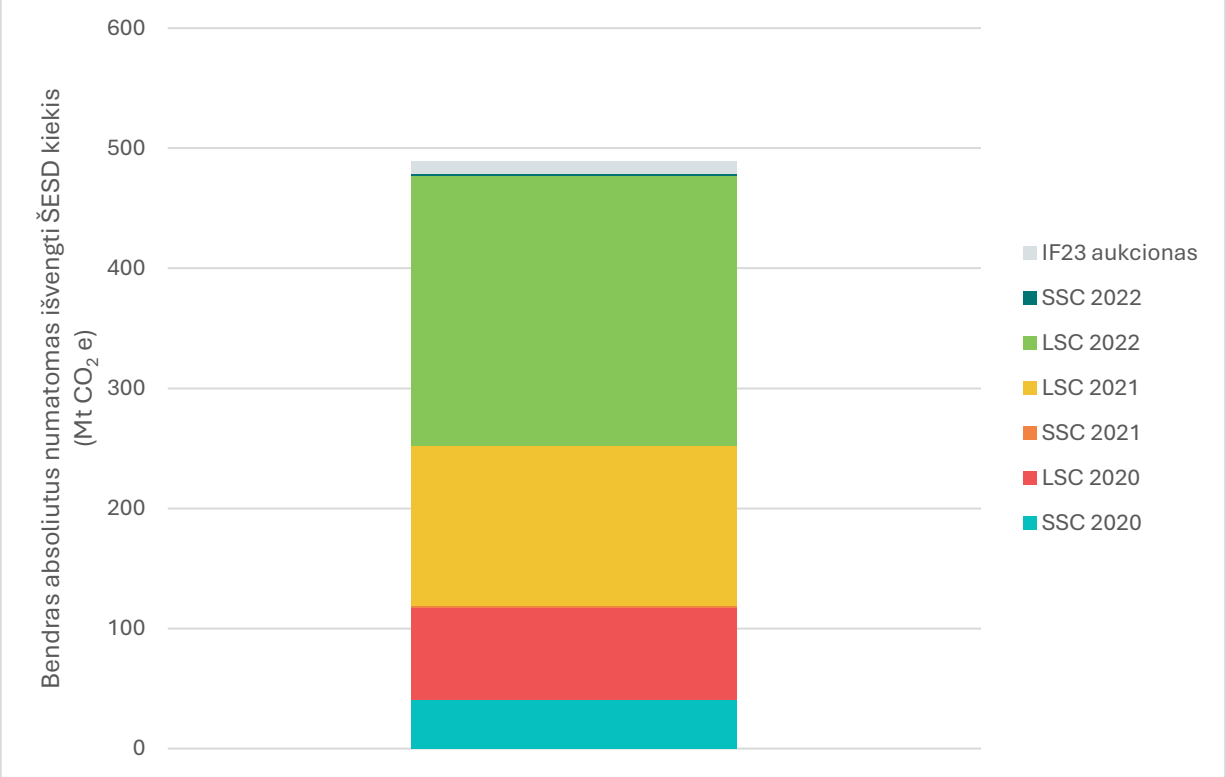
Inovacijų fondas įdiegė keletą mechanizmų, kuriais siekiama visoms valstybėms narėms ir EEE šalims padėti teikti kokybiškus IF pasiūlymus. Tai, be kita ko, parama nacionaliniams kontaktiniams punktams (NKP) kiekvienoje valstybėje narėje, techninė pagalba valstybėms,

([20]) Bendrasis vidaus produktas 2024 m. rinkos kainomis (Eurostatas, 2025 m.).
([21]) https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=CELEX:32020D2166.

kuriose dalyvavimo lygis yra žemas, ir projektų plėtojimo pagalbos (PPP) teikimas nustatant konkrečius geografinius PVVR.

3.5. ŠESD vengimas

Numatoma, kad įgyvendinant 2024 m. pabaigoje 120 Fondo portfeliui priklausančių projektų per pirmąjį jų veiklos dešimtmetį iš viso bus išvengta išmesti 489 mln. t CO_2e, t. y. vienam kilogramui neišmesto CO_2e tenka vidutiniškai 69 EUR finansavimo.



16 diagrama. Numatomas išvengsimas išmesti šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis pagal kvietimą teikti pasiūlymus

4. KOMUNIKACIJA IR MATOMUMO DIDINIMAS

4.1. NKP tinklas

Fondas aktyviai remia nacionalines valdžios institucijas ir teikia grįžtamąją informaciją dalyvaudamas nacionalinėse informacinėse dienose ir vietos informavimo veikloje. Pagal Techninės pagalbos valstybėms narėms darbo kryptį visiems Fondo NKP buvo surengti mokymo kursai. Be to, siekiant padėti NKP vykdyti vietos informavimo ir komunikacijos veiklą, buvo pateikta komunikacinė medžiaga vietos kalbomis. 2024 m. penkiuose mokymo kursuose buvo aptariamos tokios temos kaip komunikacijos strategijos, vandenilio iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių aukciono mechanizmas ir tai, kaip Fondo dotacijas galima derinti su kitais viešojo finansavimo šaltiniais tiek ES, tiek nacionaliniu lygmenimis. Siekiant nuolat informuoti NKP apie naujausius politinius pokyčius, buvo vykdomi reguliarūs pokalbiai pažangai aptarti. Ši darbo

kryptis bus tęsiama 2025 m. pagal naują sutartį, siekiant sustiprinti NKP vaidmenį propaguojant Fondą vietos lygmeniu ir veiksmingai atsižvelgiant į pareiškėjų prašymus.

4.2. Inovacijų fondo ekspertų grupė ir suinteresuotųjų subjektų dalyvavimas

2024 m. Komisija surengė du Fondo ekspertų grupės posėdžius: 2024 m. birželio 27 d. ir lapkričio 14 d. ([22]). Posėdžiuose buvo pristatyti IF23 aukciono ir IF23 kvietimo teikti pasiūlymus rezultatai, taip pat konsultacijų su suinteresuotaisiais subjektais dėl būsimo IF 2024 m. kvietimo teikti pasiūlymus rezultatai. Taip pat buvo aptartos 2024 m. vandenilio iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių aukciono (IF24 aukciono) sąlygos ir paslauginiai aukcionai. Taip pat buvo pristatyti svarbiausi būsimų 2024 m. kvietimų teikti pasiūlymus dėl nulinio ŠESD balanso technologijų (IF24 kvietimas teikti pasiūlymus) ir elektrinių transporto priemonių baterijų elementų gamybos (IF24 kvietimas teikti pasiūlymus dėl baterijų) aspektai. Posėdžių tikslas buvo pristatyti naujausius Fondo pokyčius ir surinkti reikalavimus atitinkančių valstybių ir pramonės atstovų nuomones apie būsimas Fondo veiklos kryptis.

4.3. Dalijimasis žiniomis

Dalijimosi žiniomis veikla siekiama su projektų rengėjais, investuotojais, valdžios institucijomis ir visuomene dalytis patirtimi ir grįžtamąja informacija apie politiką, sukauptomis diegiant pirmąsias tokio pobūdžio technologijas. 2024 m. surengti trys specialūs uždari dalijimosi žiniomis renginiai, kuriuose daugiausia dėmesio skirta skirtingoms technologijų plėtros kryptims. Pirmasis renginys, surengtas 2024 m. kovo 21 d., buvo skirtas atsinaujinančiųjų išteklių energijos vertės grandinei, o jo metu vietos, regionų, nacionalinėms ir ES institucijoms buvo pateikta grįžtamoji informacija apie politiką. 2024 m. spalio mėn. vykusiame antrame praktiniame seminare CCS tema dalyvavo Inovacijų fondo remiamų CO_2 surinkimo projektų atstovai, būsimi CO_2 saugojimo operatoriai ir valstybių narių bei Europos Komisijos atstovai. Galiausiai vandenilio projektų praktiniame seminare daugiausia dėmesio skirta pagrindiniams projektų aspektams – nuo leidimų išdavimo iki statybos. Dalijimosi žiniomis veiklos santrauka pateikiama Inovacijų fondo metinėje dalijimosi žiniomis ataskaitoje.

2024 m. balandžio 11 d. Komisija ir CINEA surengė ketvirtąją Švarių technologijų konferenciją. Dalyviai nagrinėjo būdus, kaip sustiprinti švarių technologijų įrenginių ir jų komponentų, skirtų atsinaujinančiųjų išteklių energijai ir energijos kaupimui, gamybą Europoje. Komisijos vykdomasis pirmininko pavaduotojas Marošas Šefčovičius pradėjo konferenciją atkreipdamas dėmesį į švarių technologijų gamybos svarbą Europai. Keliuose projektuose pristatyti konkretūs būdai ir sprendimai, kuriais siekiama remti Europos perėjimą prie neutralaus poveikio klimatui ekonomikos. Konferencija užbaigta diskusijomis dėl investicijų į švarių technologijų gamybą skatinimo. Renginyje dalyvavo įvairi auditorija, įskaitant politikos formuotojus, investuotojus, pramonės lyderius ir kitus suinteresuotuosius subjektus, kurie didino informuotumą apie įvairias Fondo teikiamas verslo galimybes viešiesiems ir privatiesiems finansuotojams. Renginyje fiziškai dalyvavo iš viso 400 dalyvių, o dar apie 900 dalyvių prisijungė prie tiesioginės transliacijos internetu – tai rodo, kad renginys pasiekė labai plačią auditoriją.

([22]) Posėdžių protokolai skelbiamas adresu https://climate.ec.europa.eu/eu-action/eu-funding-climate-action/innovation-fund/innovation-fund-expert-group_en?prefLang=lt.

4.4. Sėkmės istorijos

2024 m. Klimato politikos GD ir CINEA parengė septynias projektų istorijas, kurios yra esminės komunikacijos priemonės, kuriomis sudėtingos technologijos paaiškinamos taip, kad ES gyventojai jas galėtų lengvai suprasti. Istorijos atlieka labai svarbų vaidmenį didinant informuotumą apie ES kovos su klimato kaita iniciatyvas, atkreipiant dėmesį į matomą ES ATLPS ir Fondo poveikį ir informuojant vietos bendruomenes apie regioninius projektus, kad būtų skatinama atsakomybė ir pasididžiavimas. Be to, projektų istorijos didina matomumą, suteikia galimybių projektams pritraukti potencialius investuotojus ir suinteresuotuosius subjektus, kartu užsitikrinant vietos visuomenės paramą. Jos skelbiamos Klimato politikos GD interneto svetainėje ir jomis dalijamasi mūsų socialinės žiniasklaidos platformose, kad galėtume pasiekti platesnę auditoriją.

5. IŠVADA

2024 m. Inovacijų fondas toliau stiprino savo, kaip pagrindinės priemonės, kuria remiamas ES perėjimas prie neutralaus poveikio klimatui ekonomikos, vaidmenį. Iki 2024 m. pabaigos įsipareigodamas skirti 11,2 mlrd. EUR ([23]) pirmų tokio pobūdžio technologijų diegimui, jų pateikimui rinkai ir brandesnių technologijų masto plėtrai, stiprindamas ryšius su kitomis ES programomis ir finansų įstaigomis bei plačiai dalydamasis šio proceso metu sukauptomis žiniomis, IF labai prisidėjo prie ekonomiškai efektyvaus Europos pramonės priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo, kartu didindamas pramonės konkurencingumą ir energetinį saugumą. Tai, kad kvietimų ir aukcionų paklausa vis dar viršija pasiūlą, rodo, kad reikalinga viešoji parama, ir patvirtina Fondo svarbą Europos uždaviniui iki 2050 m. tapti pirmuoju neutralaus poveikio klimatui žemynu.

IF taip pat tebėra labai svarbus siekiant švarios pramonės kurso tikslų ir įgyvendinant ES tvaraus klestėjimo ir konkurencingumo planą. Nors yra aiškių galimybių sukurti labai reikalingus priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo sprendimus, vis dar kyla sunkumų. Siekdamas padėti užtikrinti, kad novatoriški projektai būtų sėkmingesni, ir skatinti teikti pasiūlymus visose valstybėse narėse, IF stiprina savo išankstinės paramos projektų rengimo etape priemones. Visų pirma projektų plėtojimo pagalba ir parama nacionaliniams kontaktiniams punktams gali dar labiau pagerinti geografinę ir sektorinę pusiausvyrą. Be to, Inovacijų fondo paslauginės funkcijos gali padidinti Fondo poveikį ir kartu sumažinti tiek pareiškėjams, tiek nacionalinėms administracijoms tenkančią administracinę naštą.

Dinamišką IF portfelį jau sudaro 26 valstybėse atrinkti 199 aktyvūs projektai, ir jis auga vis sparčiau. 2024 m. spalio mėn. paskelbta, kad vien pagal IF23 kvietimą teikti pasiūlymus dėl nulinio ŠESD balanso technologijų buvo atrinkti dar 85 projektai iš 18 valstybių. 2024 m. pabaigoje paskelbus kvietimus teikti pasiūlymus dėl nulinio ŠESD balanso technologijų, baterijų gamybos ir vandenilio iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių, kuriems numatyta 4,6 mlrd. EUR suma, Fondas toliau stiprins savo vaidmenį spartinant pramonės priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimą ir plečiant strateginių švarių technologijų plėtrą visoje ES.

([23]) Į šią sumą įtraukti jau pasirašyti vykdomi projektai ir pagal IF23 atrinkti, bet dar nepasirašyti projektai.